
Izvješće o radu Razvojne agencije Ličko-senjske županije LIRA-e za 2014.g.

U Gospiću, siječanj 2015.g.

Sadržaj

1. UVOD.....	3
2. AKTIVNOSTI POTICANJA, PROVEDBE I KOORDINACIJE REGIONALNOG RAZVOJA.....	6
2.1. Izrada razvojnih strategija, identifikacija razvojnih prilika, projekata i programa ..	6
2.1.1. Potprogram MRRFEU „Jačanje ljudskih potencijala na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini za učinkovitu pripremu i korištenje fondova EU.“	6
2.1.2. E-poslovanje.....	7
2.2. Pružanje stručne podrške nositeljima pripreme programa kroz pripremu projektne dokumentacije	8
2.2.1. Razvojni centar Ličko-senjske županije.....	8
2.2.2. Obnova Županijske ceste ŽC 5166 od Svetog Roka preko Malog Alana do Obrovca i Rekonstrukcija Županijske ceste Krasno-Štirovača	8
2.2.3. Promicanje poduzetništva stvaranjem uvjeta za osnivanje poduzetničkog inkubatora Gospic (POD-ING)	8
2.2.4. Znanjem i suradnjom do prepoznatljivog proizvoda	9
2.2.5. Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama	9
2.2.6. Program održivog razvoja lokalne zajednice	9
2.2.7. „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“	9
PROJEKTI U PROVEDBI I NOVOODOBRENI PROJEKTI.....	10
PRIJAVLJENI PROJEKTI:	11
PROJEKTI U PRIPREMI:.....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
3. RAZVOJ PODUZETNIŠTVA I POTICANJE ULAGANJA.....	12
3.1. Organiziranje sajmova poduzetništva i sudjelovanje na sajmovima;	12
3.1.1. Organizacija Izložbe «Jesen u Lici»	12
3.1.2. Sudjelovanje i izlaganje na ostalim sajmovima	14
3.2. Informiranje i savjetovanje poduzetnika.....	14
3.3. Poticanje ulaganja.....	16
4. OSTALO.....	16

1. UVOD

Razvojna agencija Ličko-senjske županije – LIRA, osnovana je 2008.g. i registrirana je kao Ustanova (u dalnjem tekstu LIRA). Osnivač je Ličko-senjska županija.

Sjedište Razvojne agencije Ličko-senjske županije – LIRA-e je u Gospiću, Budačka 12.

Obavljanje računovodstvenih poslova povjereno je HELDES d.o.o knjigovodstvenom servisu, Kralja Tomislava 4, Gospić, vlasnik Vlatko Čubelić

Tijela Agencije su:

- Upravno vijeće
- Ravnatelj

Agencijom upravlja Upravno vijeće. Upravno Vijeće ima 5 članova koje imenuje i razrješava Župan Ličko-senjske županije. Voditelj Agencije je ravnatelj.

LIRA je osnovana sa zadaćom poticanja, provedbe i koordinacije aktivnosti regionalnog razvoja, stvaranja pozitivne klime za ulaganje i poduzetništvo s ciljem ostvarenja gospodarskog i društvenog razvijanja Ličko-senjske županije.

Djelatnost LIRA-e:

- * koordinacija svih aktivnosti vezanih za regionalni razvoj između jedinica lokalne samouprave, u nastupanju prema središnjoj državnoj razini i prema županiji (vertikalna i horizontalna koordinacija),
- * priprema Županijske razvojne strategije,
- * suradnja sa stručnim timom zaduženim za prethodnu ocjenu Županijske razvojne strategije,
- * pomoć i savjetovanje u radu Regionalnog partnerskog odbora,
- * upravljanje i koordinacija provedbe Županijske razvojne strategije,
- * suradnja s razvojnim agencijama drugih županija i drugim institucijama u poticanju zajedničkih razvojnih projekata te međuregionalne i prekogranične suradnje,
- * identifikacija razvojnih prilika, projekata i programa,
- * pomoć pri razvijanju mreže projekata spremnih za financiranje u okviru državnih ili međunarodnih programa pomoći, uključujući upravljanje i razvoj bilo koje postojeće mreže projekata
- * pomoć jedinicama lokalne samouprave i drugim partnerima u pripremi projekata u skladu s Županijskom razvojnom strategijom i priprema prijava za financiranje iz postojećih državnih ili međunarodnih izvora,

- * praćenje i izvještavanje Regionalnog partnerskog odbora o provedbi Županijske razvojne strategije,
- * uključivanje u javno-privatna partnerstva, direktna ulaganja i zajednička ulaganja,
- * posredovanje u suradnji sa nacionalnim i međunarodnim finansijskim institucijama,
- * privlačenje direktnih domaćih i stranih investicija,
- * izgrađivanje institucionalnih kapaciteta,
- * istraživanje tržišta, ispitivanje javnog mnijenja,
- * promidžba (reklama i propaganda),
- * organizacija seminara, poslovnih savjetovanja, prezentacija i sajmova,
- * izrada studija izvedivosti, poslovnih planova, investicijskih elaborata i drugih razvojnih ekonomsko-finansijskih programa i studija,
- * poticanje istraživanja i razvoja na području tehničko-tehnoloških i prirodnih znanosti;
- * izgradnja i razvoj finansijskih institucija i finansijskih mjera, potpora tehnološki utemeljenom i inovativnom poduzetništvu (uključujući izdavanje jamstava),
- * informiranje i savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem,
- * poticanje energetske učinkovitosti i razvoj obnovljivih izvora energije,
- * poticanje iskorištavanja obnovljivih izvora energije,
- * izrada i provođenje projekata na području energetike,
- * izrada i upravljanje bazama podataka.

ZAPOSLENI

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta Razvojne agencije Ličko-senjske županije – LIRA-e, određeno je da se rad LIRA-e organizira kroz 2 odsjeka:

- 1. Odsjek za europske integracije, razvoj i provedbu projekata te regionalni razvoj za obavljanje poslova** koordinacije svih aktivnosti vezanih za regionalni razvoj, izradu razvojnih strategija, identifikaciju razvojnih prilika, projekata i programa, pružanja stručne podrške nositeljima pripreme programa i projekata kroz pripremu projektne dokumentacije, praćenja i informiranja o mogućnostima financiranja sredstvima Europske unije i sredstvima drugih domaćih i međunarodnih izvora, proučavanja i vrednovanja prijedloga projekata te praćenja njihova ostvarivanja, privlačenja direktnih domaćih i stranih investicija, izgrađivanje institucionalnih kapaciteta te ostale vezane usluge i aktivnosti.

-
2. **Odsjek za razvoj poduzetništva** za obavljanje poslova unapređenja poslovnog okruženja, informiranja i savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem, izrade poslovnih planova, studija izvedivosti, investicijskih elaborata i drugih razvojnih ekonomsko-finansijskih programa i studija, poticanja istraživanja i razvoja na području tehničko-tehnoloških i prirodnih znanosti, edukacije poduzetnika, podršku poduzetnicima početnicima, provođenja programa ministarstava za poticanje malog gospodarstva, izgradnje i razvoja finansijskih institucija i finansijskih mjera, potpora tehnološki utemeljenom i inovativnom poduzetništvu (kreditiranje, jamstvene sheme), organiziranja sajmova poduzetništva ili sudjelovanja na sajmovima, povezivanja svih bitnih činitelja razvoja poduzetništva, koordinacije poduzetničkih aktivnosti u lokalnoj sredini općenito i ostale vezane usluge i aktivnosti.

Istim Pravilnikom u LIRA-i je sistematizirano je ukupno 9 radnih mjesta i to:

- ravnatelj
- pomoćnik ravnatelja za europske integracije i regionalni razvoj
- savjetnik za projektne prijedloge EU i nacionalnih fondova
- savjetnik za ruralni razvoj
- viši stručni suradnik za razvoj ljudskih resursa
- pomoćnik ravnatelj za razvoj poduzetništva i poticanje ulaganja
- savjetnik za malo i srednje poduzetništvo
- viši stručni suradnik za poticanje ulaganja
- administrativni referent

Radna mjesta koja do kraja 2014. godine nisu bila popunjena:

- pomoćnik ravnatelja za razvoj poduzetništva i poticanje ulaganja

Na dan 31.12.2014. ukupno je angažirano 8 djelatnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.

MATERIJALNI UVJETI RADA

Agencija koristi poslovni prostor od 50 m² u Kulturno informativnom centru Gospić, Budačka 12. Za navedeni prostor Agencija podmiruje troškove najma u iznosu od 1.500,00 kn mjesечно i režijske troškove.

Materijalni uvjeti rada tijekom 2014. godine bili su kako slijedi:

- 3 osobna računala
- 4 laptopa
- 3 printer-a
- jedan kopirni uređaj
- jedan telefax uređaj
- 1 automobil
- uredski namještaj

2. AKTIVNOSTI POTICANJA, PROVEDBE I KOORDINACIJE REGIONALNOG RAZVOJA

U svom dosadašnjem radu Razvojna agencija Ličko-senjske županije postala je značajan čimbenik razvoja:

- od strane Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske imenovana je za koordinatora regionalnog razvoja Ličko-senjske županije;
- ima status koordinatora izrade i provedbe Županijske razvojne strategije Ličko-senjske županije;
- član je Odbora za pripremu i praćenje programa pretpriistupne pomoći EU-a za komponentu
- Prekogranične suradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina (IPA CBC HR-BiH);
- član Tematske radne skupine za izradu Operativnog programa Zaštita okoliša 2014-2020.

2.1. Izrada razvojnih strategija, identifikacija razvojnih prilika, projekata i programa

Razvojna agencija LIRA kao regionalni koordinator vodi bazu razvojnih projekata. U cilju osiguranja kvalitete projektnih ideja LIRA pruža pomoć svim zainteresiranim prilikom pripreme obrasca za predaju projektnih ideja. Pristigle projektne ideje su tek prvi korak u izradi projektnih prijedloga te će se dalje razvijati od strane korisnika i/ili uz pomoć Razvojne agencije Ličko -senjska županije. Razvojna agencija Ličko -senjske županije je za prikupljene projektne ideje napravila procjenu značaja usklađenosti s ciljevima Županijske razvojne strategije te su rangirani u skladu s tim.

Prikupljene projektne ideje LIRA kao regionalni koordinator unosi i u Središnju bazu razvojnih projekata Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije.

Razvojna agencija LIRA je koordinator izrade Županijske razvojne strategije Ličko-senjske županije. Postojeća ŽRS je donesena za razdoblje 2011-2013. Programom rada za 2013.g. predviđena je izrada ŽRS za razdoblje 2014-2020, ali je zbog kašnjenja izrade nacionalnih strateških dokumenata, Regionalno partnersko vijeće na preporuku MRRFEU donijelo odluku da se izrada nove ŽRS odgađa za 2015. godinu do kada će vrijediti postojeća strategija.

2.1.1. Potprogram MRRFEU „Jačanje ljudskih potencijala na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini za učinkovitu pripremu i korištenje fondova EU.“

U sklopu navedenog Potprograma održane su edukacije čiji je cilj bio ojačati ljudske potencijale u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i agencijama na području Ličko-senjske županije za bolju pripremu i provedbu razvojnih projekata prihvatljivih za financiranje iz pretpri stupnih fondova Europske Unije, te strukturnih i Kohezijskog fonda.

Dionici na radionicama bili su iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Edukacije su održali zaposlenici LIRA-e te dijelom vanjski stručnjaci.

Edukacije su održane u Gospiću, Otočcu, Novalji, Udbini, Karlobagu, Korenici, D. Lapcu i Vrhovinama. Dionici na radionicama bili su iz javnog, privatnog i civilnog sektora.

Održana je 21 radionica, u trajanju od ukupno 197 h, a teme edukacija bile su:

- Javna nabava u kontekstu korištenja EU fondova (PRAG i nacionalno zakonodavstvo)
- Vještine upravljanja projektom - Project Management (upravljanje projektnim ciklusom, vremensko planiranje, upravljanje ljudskim resursima, upravljanje nepravilnostima, upravljanje rizicima)
- Državne potpore i EU fondovi
- Izrada studija predizvedivosti/studija izvedivosti/analiza troškova i koristi
- Programi Europske unije
- Financijsko upravljanje i kontrola provedbe projekata financiranih iz EU fondova (računovodstvo projekta, financijsko planiranje i izvještavanje)
- Informiranje i komunikacija s javnosti u kontekstu korištenja EU fondova
- Natura 2000
- Primjena modela Ugovora Fidic u Hrvatskoj

2.1.2. E-POSLOVANJE

Projekt Poboljšanje poslovne konkurentnosti putem elektroničkog poslovanja, Faza II., financiran je sredstvima iz IPA Programa Europske unije, Program regionalne konkurentnosti, i Vlade Republike Hrvatske. Trajanje projekta je 22 mjeseca – počevši od siječnja 2013. godine do studenog 2014. godine.

Prva se razina bavi povećanjem kapaciteta u osam poduzetničkih potpornih institucija u Hrvatskoj kako bi im se dala sredstva, znanje i sposobnosti da budu u mogućnosti održati treninge o podizanju svijesti o e-poslovanju te davati podršku malim i srednjim poduzećima.

Druga razina projekta podrazumijeva da izabrane poduzetničke potporne institucije praktično provode treninge o podizanju razine svijesti o e-poslovanju neposredno malim i srednjim poduzećima u svojim regijama.

U sklopu navedenog projekta izrađen je Komunikacijski akcijski plan LIRA-e, s ciljem organiziranja aktivnosti vezanih za podizanje razine osviještenosti i informiranja malih i srednjih poduzetnika o elektroničkom poslovanju.

U sklopu Komunikacijskog plana organizirana su 2 informativna seminara za podizanje razine osviještenosti za male i srednje Poduzetnike – Suvremeni trendovi u e-poslovanju koji su održani u Korenici i u Gospiću, te 3 radionice o elektroničkom poslovanju.

Seminarima i radionicama prisustvovalo je 20 poduzetnika iz Ličko-senjske županije.

Mali i srednji poduzetnici bili su zastupljeni iz raznih sektora poduzetništva: ugostiteljstvo i turizam, agencije, trgovina, proizvodnja raznih prehrambenih proizvoda i rukotvorina.

Među polaznicima bili su i predstavnici JLRS-a, HGK-a kao i predstavnici medija.

Stupanj zadovoljstva malih i srednjih poduzetnika koji su prisustvovali seminarima o podizanju razine svijesti o elektroničkom poslovanju kao i praktičnim radionicama istih, pokazatelj je kvalitete održenih seminara i radionica.

2.2. Pružanje stručne podrške nositeljima pripreme programa kroz pripremu projektne dokumentacije

2.2.1. Razvojni centar Ličko-senjske županije

LIRA je Ličko-senjskoj županiji pružala pomoć kod pripreme projekta „Razvojni centar Ličko-senjske županije“ koji je prijavljen na Shemu dodjele bespovratnih sredstava za poslovnu infrastrukturu. Cilj Projekta je uspostavljanje središnjeg mjesta za razvoj i samozapošljavanje, poticanje poduzetništva i lokalnog razvoja putem kojeg će se poduzetnicima (prvenstveno početnicima) i investitorima na područje Županije osigurati dostupnost svih potrebnih informacija kao i stručne i tehničke podrške za realizaciju njihovih planova na jednom mjestu – u Razvojnog centru.

Ukupna vrijednost projekta iznosi **22.608.348,62 kn**, od čega 22.382.265,13 kn bespovratna sredstva EU. Projekt je prijavljen ali nije odobren.

2.2.2. Obnova Županijske ceste ŽC 5166 od Svetog Roka preko Malog Alana do Obrovca i Rekonstrukcija Županijske ceste Krasno-Štirovača

LIRA je također pružala tehničku pomoć Županijskoj upravi za ceste Ličko-senjske županije kod pripreme dvaju projekata u sklopu javnog poziva „PROMETNO POVEZIVANJE RAZDVOJENOG TERITORIJA REPUBLIKE HRVATSKE - PRIPREMA PROJEKATA – OPERATIVNI PROGRAM PROMET" 2007. - 2013.“: Obnova Županijske ceste ŽC 5166 od Svetog Roka preko Malog Alana do Obrovca (**454.325,00 kn**) i Rekonstrukcija Županijske ceste Krasno-Štirovača (**514.325,00 kn**). U obadva projekta predviđena je izrada potrebne dokumentacije za realizaciju infrastrukturnih radova. Projekti su prijavljeni i pozitivno ocjenjeni ali nisu odobreni jer je naknadno izmijenjena svrha javnog poziva što je onemogućilo realizaciju projekata.

2.2.3. Promicanje poduzetništva stvaranjem uvjeta za osnivanje poduzetničkog inkubatora Gospic (POD-ING)

LIRA je pripremila i prijavila projekt pod nazivom „Promicanje poduzetništva stvaranjem uvjeta za osnivanje poduzetničkog inkubatora Gospic (POD-ING)“ na javni poziv

„Obrazovanje za poduzetništvo i obrt“. Ovim projektom planira se promidžbom i motivacijskim prezentacijama usmjerenim na učenike, studente i ostale potencijalne poduzetnike s područja Ličko-senjske županije provesti promidžbu vrijednosti mogućnosti samozapošljavanja i prednosti korištenja usluga u poduzetničkim inkubatorima te time stvoriti uvjete za stavljanje u funkciju poduzetničkog inkubatora u Gospicu.

Ukupna vrijednost projekta: 298.862,70 kn.

2.2.4. Znanjem i suradnjom do prepoznatljivog proizvoda

Na isti poziv je Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospicu prijavilo projekt „Znanjem i suradnjom do prepoznatljivog proizvoda“. Svrha projekta je poticanje suradnje turističko-ugostiteljskih subjekata i lokalnih proizvođača u Lici kroz informiranje lokalnih proizvođača o potencijalima turističko-ugostiteljske infrastrukture kao kanala za plasiranje vlastitih proizvoda, te snaženje svijesti turističko-ugostiteljskih subjekata o važnosti cjeloživotnog obrazovanja za jačanje konkurentnosti postojeće gastro-turističke ponude.

Ukupna vrijednost projekta: 238.687,90 kn. LIRA je sudjelovala u pripremi projekta, a u provedbi bi sudjelovala kao partner. Obadva projekta su još u fazi ocjenjivanja.

2.2.5. Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama

LIRA je pružala tehničku pomoć kod pripreme projekata za javni poziv „Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama“.

Grad Gospic je prijavio projekt „**Nisi sam - pažnju ti dam**“ u vrijednosti od **1.075.388,60 kn**, a **Ličko-senjska županija** je prijavila projekt „**Ličko-senjska županija - pomoćnici za učenike s teškoćama**“ ukupne vrijednosti **1.369.149,34 kn**. Obadva projekta su odobrene i sada su u fazi provedbe.

2.2.6. Program održivog razvoja lokalne zajednice

LIRA je pružila stručnu pomoć Općini Perušić pri pripremi projekta „*Preuređenje postojeće kuhinje i praonice dječjeg vrtića u Perušiću*“. Projekt je prijavljen na natječaj Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije „Program održivog razvoja lokalne zajednice“. Ukupna vrijednost projekta je 128.249,16 kn, a MRRFEU je sufinanciralo projekt s 80 % sredstava.

2.2.7. „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“

Ministarstva socijalne politike i mladih objavilo je natječaj za financiranje trogodišnjih programa udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom, te udruga koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću u Republici Hrvatskoj u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću za 2014. godinu.

LIRA je pružila stručnu pomoć pri izradi prijeloga programa udruzi „Pomoć u kući starijim osobama“ iz Donjeg Lapca. Vrijednost programa je 1.034.826,00 kuna.

RH u okviru IPA Prekogranične suradnje ima programe suradnje sa svim susjednim zemljama, po prvi put prenoseći svoja iskustva suradnje sa zemljama članicama EU na suradnju sa zemljama koje su tek potencijalne kandidatkinje za članstvo u EU. RH tako sudjeluje u tri prekogranična programa sa zemljama članicama EU i tri prekogranična programa sa zemljama nečlanicama. Osim toga, RH sudjeluje i u dva transnacionalna programa.

Ličko-senjska županija sudjeluje u dva programa: Prekogranični program Hrvatska – BiH i Jadranska prekogranična suradnja. LIRA zastupa Ličko-senjsku županiju u zajedničkim nadzornim odborima ovih programa.

U sklopu Jadranske prekogranične suradnje LIRA sudjeluje u provedbi strateškog projekta Holistic kao suradnik. Projekt HOLISTIC odobren je u okviru IPA Adriatic CBC programa prekogranične suradnje 2007-2013 Prioritet 2, Mjera 2.1- Upravljanje prirodnim i kulturnim resursima i prevencija prirodnih i tehnoloških rizika, i plod je uspješne suradnje 20 projektnih partnera iz 8 zemalja jadranske regije. Projekt HOLISTIC trajati će 30 mjeseci i ukupne je vrijednosti 9,3 mil.€ u čemu Republika Hrvatska sudjeluje sa 3,2 mil. €.

LIRA također sudjeluje u programiranju novog IPA programa prekogranične suradnje između Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Crne Gore.

PROJEKTI U PROVEDBI I NOVOODOBRENI PROJEKTI

Naziv projekta: Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Ličko-senjske županije

Program: IPA komponenta IV – Lokalna inicijative za zapošljavanje

Nositelj projekta: LIRA

Partneri: Ličko-senjska županija, HZZ PU Gospic

Glavni cilj: Osiguravanje učinkovitosti, funkcionalnosti i održivosti partnerstva s ciljem analize i razvoja smjernica zapošljavanja, stvaranje baze projekata i jačanja tehničkih kapaciteta

Ukupan iznos: 28.724 €

Iznos sufinanciran iz EU: 26.674 €

Predviđeno trajanje projekta: 1 godina

Naziv projekta: Prosperity in diversity

Program: IPA komponenta IV Poboljšanje pristupa tržištu rada ugroženih skupina

Nositelji projekta: Sveučilište u Zadru

Partneri: LIRA, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Društvo za promicanje kulture življenja ZVONO UZ KUPU.

Glavni cilj: Priprema 40 dugotrajno nezaposlenih osoba i pripadnika nacionalnih manjina za tržište rada kroz psihosocijalne podrške i izravan angažman u eko-poljoprivredi i ruralnom turizmu.

Ukupan iznos: 156.877,46 €

Traženi iznos: 148.547,27 €

Predviđeno trajanje projekta: 20 mjeseci

Naziv projekta: Eko-socijalni razvoj na području Velebita

Program: IPA komponenta IV Potpora NVO sektor

Nositelji projekta: Udruga Prospero

Partneri: Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj CEDRA, Općina Gračac, Udruga "CENZURA PLUS", LIRA, ZADRA

Glavni cilj: Inovativna međusektorska suradnja s ciljem formiranja mreže eko-socijalne suradnje.

Ukupan iznos: 86.956,52 €

Traženi iznos: 60.000,00 €

Predviđeno trajanje projekta: 18 mjeseci

PRIJAVLJENI PROJEKTI:

Naziv projekta: Mreža za samozapošljavanje mladih u Ličko-senjskoj županiji

Program: IPA komponenta IV – Lokalna inicijative za zapošljavanje

Nositelj projekta: Ličko-senjska županija

Partneri: LIRA, HZZ PU Gospic, Veleučilište Nikola Tesla, Grad Gospic

Glavni cilj: Stvaranje potpornog okruženja u obliku županijske mreže samozapošljavanja za mlade nezaposlene osobe (do 30 god.) i poduzetnike početnike (u prve 2 god. poslovanja)

Ukupan iznos: 130.000,00 €

Traženi iznos: 117.000,00 € (90%)

Predviđeno trajanje projekta: 20 mjeseci

Tablica: Popis pripremljenih, prijavljenih i odobrenih projekata

Red.br.	Naziv projekta	Uloga	Vrijednost	Status
---------	----------------	-------	------------	--------

		LIRA-e	projekta	
1.	Jačanje ljudskih potencijala na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini za učinkovitu pripremu i korištenje fondova EU	Nositelj	100.000,00 kn	Završen
4.	Jadranska holistička protupožarna zaštita šuma	Suradnik	9.363.801,29 €	Provđena u tijeku
5.	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Ličko-senjske županije	Partner, provđena projekta	28.724 €	Provđena u tijeku
6.	Prosperity in diversity	Partner	156.877,46 €	Provđena u tijeku
7.	Eko-socijalni razvoj na području Velebita	Partner	86.956,52 €	Provđena u tijeku
10.	Mreža za samozapošljavanje mladih u Ličko-senjskoj županiji	Partner	130.000,00 EUR	Prijavljen
11.	Razvojni centar Ličko-senjske županije	Partner	Oko 25.000.000,00 kn	Pripremljen

3. RAZVOJ PODUZETNIŠTVA I POTICANJE ULAGANJA

3.1. Organiziranje sajmova poduzetništva i sudjelovanje na sajmovima;

3.1.1. Organizacija Izložbe «Jesen u Lici»

Šesnaesta po redu tradicijska izložba "Jesen u Lici" održana je u organizaciji Razvojne agencije Ličko-senjske županije - LIRA-e, Ličko-senjske županije, i Grada Gospića. Manifestacija je održana od 03 – 05. listopada 2014. g. na Trgu Stjepana Radića u Gospiću pod pokroviteljstvom Ministarstva poduzetništva i obrta i Ministarstva poljoprivrede. Manifestaciju je svečano otvorio župan Ličko-senjske županije g. Milan Kolić. Na 4.000 m² izložbenog prostora predstavljeno je 270 izlagača iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine te Srbije. Na izložbi su prikazani autohtonji poljoprivredni, prehrambeni, uporabni i ukrasni predmeti karakteristični za krajeve iz kojih izlagači dolaze. Izlagači su bili udruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti i mala trgovачka društva. iz svih hrvatskih županija i 3 zemlje regije.

Osim izložbeno-prodajnog dijela održan je i bogat kulturni program uz nastup 15 Kulturno umjetničkih društava iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. I na ovogodišnjoj „Jesen u Lici“ održane su prezentacije starih zanata i demonstracije tradicionalnog načina pečenja rakije.

Organizirano je i ocjenjivanje najboljih proizvođača meda, sira i rakije i to 12. po redu ocjenjivanje meda, 8. sira i 6. ocjenjivanje ličkih voćnih rakija (šljivovica, kruškovača, jabukovača, rakija od drijena i dunjevača). Najboljim proizvođačima su dodijeljena priznanja i nagrade. U sklopu večernjeg

programa, dodijeljene su i nagrade za najbolji etno nastup proizvođača, nagrada za najboljeg gostujućeg izlagača te nagrada za najboljeg proizvođača. Izložbu je posjetilo oko 35.000 posjetitelja. Prva izložba Jesen u Lici održana je još 1999. godine kada je okupila svega 15. izlagača.

Osim izlagača, direktnu korist od manifestacije su imali vlasnici ugostiteljskih objekata na području Gospića i okolice. Svi smještajni kapaciteti su za vrijeme trajanja „Jesen u Lici“ bili popunjeni. Gosti su izrazili brojne pohvale za gostoljubivost i samu organizaciju manifestacije. Jesen u Lici manifestacija je vrlo značajna za Ličko-senjsku županiju. Za ovu manifestaciju možemo reći da potvrđuje status najistaknutijeg primjera poticanja razvoja autohtone proizvodnje na ruralnom prostoru Hrvatske, a ima značajnu ulogu u poticanju razvoja turizma na ovom turistički najatraktivnijem hrvatskom kontinentalnom prostoru.

Aktivnosti koje su održene u sklopu projekta:

- Definiranje organizacijskog odbora i plana aktivnosti
- cjelogodišnje komuniciranje s dosadašnjim i angažiranje potencijalnih novih izlagača, a koji se uklapaju u program Izložbe,
- obilazak OPG-a, obrtnika , zadruga i ostalih proizvođača ,s područja Ličko-senjske županije,
- Definiranje programskog sadržaja (radionice, okrugli stolovi, kulturno-umjetnički program, dodjela priznanja)
- Priprema i uređenje prostora za održavanje manifestacije
- Odabir izlagača
- Priprema i distribucija promotivnih materijala (leci, plakati, pozivnice, katalog izlagača)
- Organiziranje prezentacije/ press konferencije
- Medijsko praćenje

	Opis prihoda	Iznos
1	Kotizacije izlagača	49.500,00
2	Sponzori	60.000,00

- koordinacija aktivnosti suorganizatora Izložbe,
- provedba- tijek trodnevnih događanja,organiziranje i provedba radnih aktivnosti tijekom trajanja Izložbe,ostale aktivnosti

3	Grad Gospić	80.000,00
4	Ličko-senjska županija	20.000,00
5.	Ministarstvo poduzetništva i obrta	50.000,00
6	Ministarstvo poljoprivrede	45.000,00
7	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	50.000,00
8.	Razvojna agencija Ličko-senjske županije - LIRA	40.000,00
	UKUPNO	394.500

LIRA je osigurala znatan dio sredstava za organizaciju manifestacije od suorganizatora, pokrovitelja i sponzora.

Pregled izvora financiranja:

3.1.2. Sudjelovanje i izlaganje na ostalim sajmovima

VIROEXPO – „17. Međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede“, održan od 23. - 26.01.2014. siječnja 2014.g. u Virovitici; organizirano predstavljanje OPG-a, obrta i ostalih malih poduzetnika s područja Ličko-senjske županije

«11. Mediteranski sajam zdrave prehrane i ljekovitog bilja», održan od 27.03. do 30.03.2014. u Dubrovniku; LIRA je organizirala predstavljanje na sajmu i prijevoz izložaka OPG-a, obrta i ostalih malih poduzetnika iz Ličko-senjske županije

Zajedničkim nastupom na sajmovima smanjuju se marketinški troškovi malih i srednjih poduzetnika i osigurava šira ponuda te se time osigurava prepoznatljivost i povećavaju prihodi od prodaje. Razvojna agencija financira zakup izložbenog prostora i dio troškova prijevoza.

Popis poduzetnika koji su koristili mogućnost zajedničkog nastupa na sajmovima u organizaciji Razvojne agencije Ličko-senjske županije LIRA-e.

- 1) Tomaić Commerce d.o.o., proizvodnja sira
- 2) OPG Milković, med i ostali pčelinji proizvodi
- 3) Obrt Tošanka, drvenarija
- 4) Obrt „Plitvička štrudla“, štrudle
- 5) Udruga Gačanka, suveniri – tkani proizvodi od vune i lana, tradicijski proizvodi Like
- 6) Obrt Pivovara Ličanka
- 7) Gordan Tomljanović, med i ostali pčelinji proizvodi
- 8) EKO GACKA, proizvodnja sira
- 9) ŠIMUNIĆ BERISLAV, med i pčelinji proizvodi

3.2. Informiranje i savjetovanje poduzetnika

U sklopu svojih aktivnosti Razvojna agencija Ličko-senjske županije LIRA pruža savjetodavne usluge poduzetnicima. Poduzetnicima se pružaju individualne savjetodavne usluge i stručna pomoć pri izradi prijedloga projekata i poslovnih planova, ali i organiziraju prezentacije o raspoloživim programima potpora i kreditnim linijama.

Vrste usluga:

- Savjetovanje o mogućnostima ulaska u poduzetništvo
- Savjetovanje o pokretanju djelatnosti i odgovarajućem obliku registracije i mogućnostima povezivanja
- Savjetovanje o nacionalnim i EU programima potpora za poduzetničke projekte
- Priprema zahtjeva za programe potpora
- Izrada poslovnih planova
- Izrada investicijskih studija
- Priprema kreditnih zahtjeva
- Edukacije za poduzetnike
- Suradnja s HBOR-om vezano za prezentaciju kreditnih programa za turističku djelatnost, odnosno Programa za pripreme turističke sezone i Programa velikih projekata u turizmu

Tablica: projekata za MSP

Red.br.	Naziv poduzetnika	Pružena usluga
1.	Obrt Pro Natura	Izrada poslovnog plana
2.	Obrt Pro Natura	Izrada projektnog prijedloga za Poduzetnički impuls
3.	Obrt Žubrinić	Izrada projektnog prijedloga za Poduzetnički impuls, Mjera A1
4.	Zlatko Commerce d.o.o.	Izrada projektnog prijedloga za Poduzetnički impuls, Mjera B1
5.	Millem Inženjering d.o.o.	Izrada projektnog prijedloga za Poduzetnički impuls, Mjera B1
6.	Tomaić Commerce d.o.o.	Izrada projektnog prijedloga za Poduzetnički impuls, Mjera B1
7.	Obrt Capo	Izrada poslovnog plana i Zahtjeva za kredit HBOR-a
8.	Veterinarska ambulanta Gospić	Izrada investicijske studije
9.	Obrt TINA	Izrada prijedloga projekta za natječaje Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice

3.3. Poticanje ulaganja

LIRA djeluje i kao one stop shop za ulagače. Tijekom 2014. godine, odrađene su sljedeće aktivnosti s ciljem stvaranja pozitivne ulagačke klime i poticanja ulaganja:

- Ažuriranje podataka na web stranicama za ulagače - Podaci se redovito ažuriraju, izrađena je i nova web stranica LIRA-e s posebnim linkom za strane ulagače <http://www.invest-croatia-ls-county.com/en>. Za komunikaciju s potencijalnim ulagačima koriste se i društvene mreže.
- Prisutnost na investicijskim forumima - LIRA je sudjelovala na stručnom skupu „Mogućnosti suradnje između talijanskih i hrvatskih tvrtki na području inovacija u sektoru ekološke akvakulture“ u organizaciji ICE – Agencija za promidžbu u inozemstvu i internacionalizaciju talijanskih tvrtki, Odjel Veleposlanstva Italije za promidžbu gospodarsko – trgovinske razmjene
- Diseminacija promotivnih materijala (Vodič za ulagače – PriLIKA)
- Komunikacija s potencijalnim investitorima (e-mail, tel., skype)
- Organizacija sastanaka s potencijalnim ulagačima U tijeku je organizacija posjete njemačkog investitora koji traži povoljnju lokaciju za proizvodnju hovercraft-a (lebdjelica).

4. OSTALO

- UNDP prezentacija rezultata u RH za 2013., Zagreb
- Sastanak upravnog odbora projekta „Lovci na EU projekte“, Zagreb
- Dani vodnog gospodarstva i EU fondova, Zagreb
- Edukacija „Program ruralnog razvoja RH 2014. -2020.“, Zagreb
- Radionica „Financijski instrumenti civilne zaštite“, Zagreb
- Sastanak župana Jadranske regije, Šibenik
- Prezentacija reformirane zajedničke poljoprivredne politike 2014.-2020., Zagreb
- Radionica radne skupine za programiranje IPA CBC, Split
- Energetska učinkovitost – Financiranje konzultantskih usluga, MINPO, Zagreb
- Prezentacija projekta CIPEK i okrugli stol “Inovativnost, suradnja i novi europski programi“, Zadar
- Sastanak JMC za IPA CBC RH-BiH, Zagreb

- Predstavljanje partnerskog sporazuma i III. partnerske konzultacije o prijedlogu OP-a, Zagreb
- Konferencija hrvatskih i poljskih županija, Primošten
- Info radionica HZOŠ za natječaj „Osiguranje pomoćnika učenicima s teškoćama“, Zagreb
- Predstavljanje partnerskog sporazuma i III. partnerske konzultacije o prijedlogu OP-a, Zagreb
- Projekt E-poslovanje – „Poboljšanje poslovne konkurentnosti“, Split
- Radionica „Izrada komunikacijskog plana“ – E-poslovanje, Zagreb
- Sastanak župana i regionalnih koordinatora Jadranske Hrvatske, Dubrovnik
- Studijsko putovanje u sklopu projekta „Eko-društveni razvoj Velebitskog područja“
- Okrugli stol „Socijalno poduzetništvo – mogućnosti i rizici“, Zadar
- 5. sastanak Task Force-a za IPA CBC RH-Bih, Split
- 37. Međunarodna konferencija „Pametna specijalizacija“, Šibenik
- 2. studijsko putovanje u sklopu projekta „Eko društveni razvoj Velebitskog područja“
- Konferencija Poslovni uzlet, Pregrada
- Okrugli stol „Osiguranje sadnica autohtonih/zavičajnih sorti šljiva“, Srb
- Edukacija županijskih timova zaduženih za informiranje o Programu ruralnog razvoja RH, Rijeka
- Završna konferencija projekta E-poslovanje u organizaciji MINPO, Zagreb
- 5. sastanak Upravnog odbora projekta Priprema temelja za korištenje sredstava iz EU fondova, Zagreb
- IV. Partnerske konzultacije OP RRH 2014.-2020., Zagreb
- Prezentacija „Mogućnosti financiranja razminiranja iz EU fondova“, Zagreb
- Završna manifestacija projekta „Poslovni uzlet u Zagrebu“, Zagreb
- Tematska radionica za izradu regionalnog programa morskih plaža – Ministarstvo turizma, Zagreb
- Završna konferencija projekta „Lovci na projekte“, Zagreb

KLASA:

URBROJ:

Gospić, 03. veljače 2014.g.

o.d. ravnatelja

Drago Vlainić, oec.